

Projektnamn:	Robusta och hållbara livsmedelsföretag i Västerbotten
Projektägare:	REGION VÄSTERBOTTEN
RUS prioriterad område:	Prioritering 2: Västerbotten - en region med platsbaserad hållbar näringslivsutveckling
RUS delprioritering:	2.2 Växande, starkare företag och nya livskraftiga företag
Berörda län	Västerbotten
Berörda kommuner	Bjurholm, Robertsfors, Storuman, Malå, Norsjö, Vännäs, Dorotea, Umeå, Vindeln, Nordmaling, Åsele, Sorsele, Skellefteå, Vilhelmina, Lycksele
Sökt belopp:	2 523 999 kr
Sökt projektkostnad:	11 998 887 kr
Projektperiod:	2026-09-30 - 2029-09-30

Sammanfattande beskrivning till Projektbanken

Projektet ger små och medelstora livsmedelsföretag i Västerbotten bättre förutsättningar att växa, bli mer lönsamma och nå nya marknader. Vi bygger vidare på den samverkan i länet som etablerats i projektet Stärkt livsmedelsnäring, där företag, offentliga aktörer och andra partners redan arbetar tillsammans, och omsätter denna samverkan i praktiska, skalbara lösningar inom logistik, digitalisering, produktion och försäljning. Företagen kan öka produktion och förädling, effektivisera processer och stärka sin beredskap vid störningar. På sikt stärker detta hela Västerbottens livsmedelsnäring, regional självförsörjning och samhällsrobusthet.

Förslag till beslut

BIFALL:

REGION VÄSTERBOTTEN beviljas **2 523 999 kr**, dock högst **21,04 %** av godkända kostnader uppgående till 11 998 887 kr för projektet *Robusta och hållbara livsmedelsföretag i Västerbotten* för projektperioden 2026-09-30 - 2029-09-30. Beslutet har fattats med stöd av förordning (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala tillväxtpolitiken. Medel disponeras ur anslaget 1:1.

REGION VÄSTERBOTTEN beviljar stöd av följande skäl: Projektet är förenlig med Västerbottens regionala utvecklingsstrategi (RUS) prioriterat område 2. *En livskraftig och hållbar ekonomi*, delprioritering 2.2 *Växande, starkare företag och nya livskraftiga företag*.

Projektet uppfyller även kraven fastställda i Region Västerbottens Agenda för hållbar finansiering och bidrar i mycket hög grad till prioritetshöjande aspekten *Sammanhållen region* och i hög grad till prioritetshöjande aspekten *Hållbar regional tillväxt*.

Bedömda resultat och konsekvenser

Urvalskriterier och prioriteringar

I nedanstående två tabeller framgår hur projektet uppfyller Region Västerbottens krav och prioritetshöjande aspekter fastställda i Agenda för hållbar regional finansiering.

KRAV fastställda i Agenda för hållbar regional finansiering	Nej	Ja
Projektet är avgränsad från den sökandes ordinarie verksamhet i fråga om tid, ekonomi och arbetsinsats		X
Projektet har en projektlogik som visar vilka problem ska lösas, vad ska uppnås, genom vilka åtgärder projektets mål uppnås och med vilka resurser detta görs		X
Jämställdhet är integrerad i projektet		X
Mångfald inklusive integration och andra sociala aspekter är integrerad i projektet		X
Ekologisk hållbarhet är integrerad i projektet		X
Ekonomisk hållbarhet är integrerad i projektet		X

PRIORITETSHÖJANDE ASPEKTER fastställda i Agenda för hållbar finansiering	Inte alls	I låg grad	Delvis	I hög grad	I mycket hög grad
Projektet bidrar till att Västerbotten är en sammanhållen region					X
Projektet bidrar till hållbar regional tillväxt				X	
Projektet bidrar till positiva hållbarhetseffekter genom insatser som i huvudsak syftar till att hantera regionala hållbarhetsutmaningar inom jämställdhet, mångfald inklusive integration och andra sociala dimensioner och miljö och klimat.					

Sammanfattande bedömning

RUS prioriterat område:

Projektet följer intentionerna i Västerbottens regionala utvecklingsstrategi (RUS) och dess prioriterade område 2. *En livskraftig och hållbar ekonomi*, delprioritering 2.2 *Växande, starkare företag och nya livskraftiga företag* genom stödinsatser för att stärka livsmedelsföretagen i regionen.

Projektet har även kopplingar till område 1. *En nytänkande och smart region* inom delprioritering 1.2 *Digitalisering och nya lösningar* samt *Prioritering 3: Tillgänglighet i hela Västerbotten*, delprioritering 3.2 *Investeringar i hållbara transportsystem* genom utveckling av digitala arbetssätt och pilotinsatser för mer hållbar logistik.

Projektlogik:

Projektet utgår från en problembeskrivning som baserar sig på små och medelstora livsmedelsföretags utmaningar och har ett tydligt syfte att stärka deras konkurrenskraft och lönsamhet. Projektet tar ett brett grepp över livsmedelsområdet men detta är välmotiverat då utmaningarna inom logistik, digitalisering, försäljning, upphandling, produktion, export och beredskap är starkt sammanlänkade och inte kan lösas var för sig. De geografiska avstånden i länet förstärker behovet av att arbeta med flera områden samtidigt när företagen besöks och stödinsatser planeras.

Genomförandet är välstrukturerat med arbetspaket som konkret adresserar olika delar av de problem som identifierats inför projektet. Projektmål samt delmål är relativt tydliga och framför allt väl kopplade till önskade kortsiktiga och långsiktiga effekter. Det finns en röd tråd mellan problem, syfte, aktiviteter och mål, vilket gör det enkelt att följa och förstå projektets upplägg och förväntade resultat.

Sammantaget bedöms projektlogiken därmed som **godkänd**.

Hållbarhetsintegrering

Projektet bidrar genom sitt huvudsyfte indirekt till både social och ekologisk hållbarhet. Socialt genom att stärka små och medelstora livsmedelsföretags lönsamhet och motståndskraft, vilket gynnar sysselsättning, lokal försörjning och en mer robust livsmedelskedja i hela länet. Ekologiskt genom att främja lokal produktion, kortare transporter, samordnad logistik och digital matchning som kan minska klimatpåverkan och resursanvändning.

Efter kompletteringen framgår även hållbarhetsintegreringen i projektet betydligt tydligare. Framför allt gällande genomförandet där projektet utifrån ekologiskt perspektiv beskrivit konkreta arbetssätt såsom digitala mötesformer för att minska resor, anpassning av insatser till

olika geografiska förutsättningar samt planering av fysiska aktiviteter för att minimera utsläpp och resursförbrukning. Den sociala hållbarheten säkerställs även den i genomförandet genom fokus på tillgänglighet, likabehandling och rättssäkerhet oavsett företagens lokalisering.

Ansökan bedöms även beakta en ekonomisk hållbarhet där projektet säkerställer en god ekonomisk hushållning med goda resultat utifrån tillgängliga resurser.

Sammantaget bedöms hållbarhetsintegreringen som **godkänd**.

Avgränsning:

Projektet är avgränsad från sökandes ordinarie verksamhet i fråga om aktivitet, tid och resurser.

Prioritetshöjande aspekter

1. Sammanhållande region

I bedömningen av projektets bidrag till den prioritetshöjande aspekten *Sammanhållande region* har aspekterna relation till sakområdesstrategier, samverkan, förankring, unikhet, kostnadseffektivitet/regionalt mervärde och geografiskt mervärde vägts in.

Projektet ligger tydligt i linje med den regionala livsmedelsstrategin *Mer mat från Västerbotten* genom att det i enlighet med strategins mål innefattar insatser för att öka efterfrågan och produktionen av livsmedel i länet, stärka konkurrenskraften hos livsmedelsföretag, och bidra till hållbar produktion och försörjning. Det bidrar även till Smart specialiseringsstrategin *S3 Västerbotten Roadmap for Smart Economic Transformation*.

Projektet är inte unikt i sig men kompletterar övriga pågående satsningar inom livsmedelsområdet i länet. Det skiljer sig från *Mer Matinnovation*, som främst fokuserar på innovationsramverk och samverkan mellan akademi och företag, samt från *Regional strategisk utveckling av livsmedelsbranschen i Västerbotten*, som arbetar mer övergripande med indikatorer, analyser och strategisk uppföljning. Detta projekt fokuserar i stället på att ge konkret stöd till livsmedelsföretagen baserat på deras behov och är alltså ett mer operativt och lokaltorienterat projekt som ska verka ute i fältet bland företagen. Projektet bygger även vidare på det tidigare projektet *Stärkt livsmedelsnäring i Västerbotten* men tar nästa steg genom att arbeta mer fokuserat mot implementering av praktiska och skalbara lösningar samt inkludera beredskapsperspektivitet i arbetet. Sammantaget är det ett nödvändigt projekt som behöver finnas för att arbeta konkret med många av de behov som finns bland livsmedelsföretagen ute i länet.

Projektet har en bred geografisk spridning och ska omfatta samtliga kommuner i länet. Medfinansiering från 7 av kommunerna ger god regional förankring hos

kommunerna och skapar ett brett mervärde. Samverkan är stark genom att det drivs i samarbete mellan Region Västerbotten och de två kommunerna Umeå kommun och Skellefteå kommun som även går in med medfinansiering i projektet. Dessutom ska det ske i samarbete med bland annat LRF och Länsstyrelsen genom redan väl etablerade kontaktytor. Likaså bedöms förankringen hos målgruppen vara mycket god genom tidigare dialoger, kartläggningar och kontakt med företagen vars behov tydligt utgör grund för projektets inriktning och insatser.

Även om budgeten är omfattande bedöms kostnadseffektiviteten och sökt stöd rimligt utifrån projektets bredd, medfinansieringen från sju kommuner och inte minst i relation till att projektet ger ett betydande regionalt mervärde genom att stötta en bransch som är viktig för sysselsättning, lokal försörjning och robusthet.

Sammantaget bedöms projektet bidra i **mycket hög grad** till prioritetshöjande aspekten *Sammanhållen region*.

Hållbar regional tillväxt

I bedömningen av projektets bidrag till den prioritetshöjande aspekten *Hållbar regional tillväxt* har aspekter såsom huruvida projektet har ett projektmål om ökade ekonomiska värden för regionen eller ökad attraktivitet, minimeringen av effekter för social och ekologisk hållbarhet, användningen av hållbarhet som hävstång för att nå projektmål samt koppling till Agenda 2030-målen vägts in.

Projektet har en tydlig inriktning mot att stärka den regionala tillväxten genom ökad konkurrenskraft, förbättrad lönsamhet och nya affärsmöjligheter för små och medelstora livsmedelsföretag. Genom insatser inom logistik, digitalisering, marknadstillträde och export bidrar projektet direkt till näringslivsutveckling och innovationsförmåga i länet, vilket stärker regionens attraktionskraft som livsmedelsregion.

Projektet arbetar aktivt för att minimera negativa konsekvenser för ekologisk och social hållbarhet, bland annat genom att främja lokal produktion, effektivare transporter, digitala arbetssätt och likvärdigt deltagande för företag i både kust- och glesbygdskommuner. Även om hållbarhet inte används fullt ut som en strategisk hävstång i alla delar, integreras hållbarhetsperspektiven konsekvent i genomförandet och bidrar till att stödinsatserna blir mer resurseffektiva och tillgängliga.

Projektet har kopplingar till flera av Agenda 2030-målen, främst genom målen om anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, hållbar industri, innovation och infrastruktur, hållbara städer och samhällen) samt hållbar konsumtion och produktion (mål 8, 9, 11 och 12).

Sammantaget bedöms projektet **i hög grad** bidra till prioritetshöjande aspekten *Hållbar regional tillväxt*.

Beslut:

Den sammanfattande bedömningen är att projektet bör beviljas stöd.

Ersätter beslutet ett tidigare/annat beslut?

Nej

Bilagor

Bilaga 1. "Allmänna Villkor för stöd till projekt"

Beslut expedieras till

Ansvarig verksamhetschef: Nils Enwald

Projekt-PM

ÄrendelD
20379154**Diarie-nr**
REGAC 102-2026

Sammanfattning

Projektet ger små och medelstora livsmedelsföretag i Västerbotten bättre förutsättningar att växa, bli mer lönsamma och nå nya marknader. Vi bygger vidare på den samverkan i länet som etablerats i projektet Stärkt livsmedelsnäring, där företag, offentliga aktörer och andra partners redan arbetar tillsammans, och omsätter denna samverkan i praktiska, skalbara lösningar inom logistik, digitalisering, produktion och försäljning. Företagen kan öka produktion och förädling, effektivisera processer och stärka sin beredskap vid störningar. På sikt stärker detta hela Västerbottens livsmedelsnäring, regional självförsörjning och samhällsrobusthet.

Vilket/vilka problem vill projektet lösa?

Projektet bemöter utlysningens huvudutmaning: små och medelstora företag i Norr- och Västerbotten har idag begränsad kapacitet att ta tillvara på möjligheterna som den gröna och industriella omställningen innebär. Många livsmedelsföretag saknar tillräckliga resurser, strukturer och system för att växa och delta aktivt. Avsaknad av gemensamma resurser och samordnade lösningar försvårar deras konkurrenskraft, robusthet för framtiden och förmåga att nå nya marknader, särskilt med små volymer, höga kostnader och långa avstånd. Projektet stärker också leverantörs- och värdekedjor, då livsmedelsföretag är sårbara för störningar i logistik och tillgång till insatsvaror. Dessutom hanteras lokala utmaningar kring logistik och gemensamma funktioner för effektiv produktion. Slutligen skapas varaktiga nyttor genom tillgänglig resultat och gemensamma lösningar som lever vidare efter projektets slut.

Förväntat resultat av projektet på kort och lång sikt

På kort sikt ska ansökan leda till att små och medelstora livsmedelsföretag i Västerbotten får konkret stöd för att stärka sin lönsamhet, produktion och marknadstillträde. Företagen ska få bättre kunskap om efterfrågan, tydligare affärsmöjligheter och tillgång till rådgivning inom ekonomi, försäljning, upphandling och export. Projektet ska också initiera gemensamma pilotinsatser inom logistik, digitalisering och samverkan samt påbörja arbetet med att stärka beredskap och robusthet i livsmedelskedjan. Sammantaget ska detta snabbt förbättra företagens förutsättningar att växa, samarbeta och stå bättre rustade för framtida utmaningar.

På lång sikt förväntas projektet leda till att små och medelstora livsmedelsföretag i Västerbotten står starkare ekonomiskt, är mer konkurrenskraftiga och har bättre förmåga att växa på både regionala, nationella och internationella marknader. Företagen får en mer stabil lönsamhet, bredare kundbas och ökad förmåga att hantera förändringar i omvärlden, såsom förändrad efterfrågan eller störningar i leveranskedjor.

Projektet förväntas också stärka samverkan mellan företag, offentliga aktörer och andra delar av livsmedelskedjan. På sikt skapas mer effektiva strukturer för logistik, marknadstillträde och kompetensförsörjning, vilket minskar sårbarheten och ökar robustheten i den regionala livsmedelsförsörjningen.

I ett bredare samhällsperspektiv bidrar projektet till stärkt lokal produktion och en mer hållbar livsmedelssektor. Det kan leda till levande landsbygder, minskat beroende av importerade livsmedel och bättre beredskap vid kriser. Sammantaget förväntas projektet bidra till ett mer motståndskraftigt, hållbart och konkurrenskraftigt Västerbotten på lång sikt.

Målgrupp

Primär målgrupp:

Små och medelstora företag

Sekundära målgrupper:

Projektets hållbarhetsaspekter

Projektet integrerar hållbarhet på flera nivåer. Genom att stärka små och medelstora livsmedelsföretags konkurrenskraft, produktivitet och digitalisering bidrar projektet till både ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet. Lokala produktionslösningar och samordnad logistik minskar transportbehov och resursförbrukning, samtidigt som pilotinsatser och digitala plattformar skapar långsiktiga och skalbara strukturer. Projektet arbetar aktivt med jämställdhet, mångfald och inkludering, samt stärker företag i hela Västerbotten, vilket minskar ojämlikhet och ökar lokal resiliens. Företagen får stöd i affärsutveckling, produkt- och processinnovationer samt marknadsåtkomst, inklusive export, vilket ökar deras långsiktiga lönsamhet och robusthet. Hållbarhetsperspektivet genomsyrar alla aktiviteter, organisationens rutiner och projektets målsättningar, i linje med Agenda 2030:s mål om jämställdhet, hållbar industri, minskad ojämlikhet, hållbara samhällen och hållbar konsumtion och produktion.

Kostnadsbudget

Kostnadsslag	Totalt
Personal	9 209 467
Externa tjänster	1 100 000
Resor och logi	308 000
Schablonkostnader	1 381 420
Summa kostnader	11 998 887
Projektintäkter	
Summa faktiska kostnader	11 998 887
Bidrag annat än pengar	
Summa bidrag i annat än pengar	0
Summa totala kostnader	11 998 887

Finansieringsbudget

Finansiär	Totalt
Total offentligt bidrag annat än pengar	0

Finansiär	Totalt
UMEÅ KOMMUN	2 000 000
SKELLEFTEÅ KOMMUN	2 000 000
TILLVÄXTVERKET	4 799 888
ROBERTSFORS KOMMUN	135 000
LYCKSELE KOMMUN	135 000
VINDELNS KOMMUN	135 000
VÄNNÄS KOMMUN	135 000
NORDMALINGS KOMMUN	135 000
Total offentlig kontantfinansiering	9 474 888
Total offentlig finansiering	9 474 888
Total privat bidrag annat än pengar	0
Total privat kontantfinansiering	0
Total privat finansiering	0

Finansiering	Totalt
Region Västerbotten	2 523 999